

Oplevelser og udtryk i nuet

– kvalificering af formidling af kunst til børn i skolen

Forord

I november 2019 blev projekt Oplevelser og udtryk i nuet – kvalificering af formidling af kunst til børn i skolen afsluttet efter halvandet års arbejde, hvor PLC-medarbejdere og skoleledere har arbejdet med læsning af den nyeste forskning indenfor området, deltaget i workshops, udviklet gode idéer, afprøvet små projekter på skolerne, reflekteret og diskuteret, justeret og udviklet nye projekter – alt sammen med det formål at kvalificere PLC's arbejde med formidling af kunst til børn.

Forløbet har for projektdeltagerne både været øjenåbnende, frustrerende, hårdt, sjovt og ikke mindst givende i forhold til at sætte kulturformidling på dagsordenen på skolerne. I de kunstneriske projekter er der både arbejdet med en oplevelsesside og en udtryksside – deraf projektets navn.

UC Syds forsker har fulgt projektet tæt, og denne folder er en sammenfatning af projektets fund, som forhåbentlig kan bidrage til arbejdet med og diskussionen af, hvorfor børn skal møde kunst, og hvordan det kan tilrettelægges på skolerne.

Hvem var med i projektet?

- PLC-vejledere fra 15 skoler fordelt på 7 kommuner
- Kulturorganisationerne: Teatercentrum, Kulturprinsen, Levende Musik i Skolen (LMS)
- UC SYD: Center for Undervisningsmidler (CFU) – projektledelse, Efter- og Videreuddannelsen (EVU) – ledelse og uddannelsesforløb, Forskning – følgeforskning

Projektet blev finansieret med 60 % fra Slots- og Kulturstyrelsen og 40 % fra alle deltagende parter.

Hvorfor arbejde med kunst i skolen?

Kunst og kultur kan på forskellige måder bidrage til børns faglige, sociale og æstetiske udvikling. Folkeskolen spiller i den forbindelse en vigtig rolle.

“Folkeskolen skal udvikle arbejdsmetoder og skabe rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst, så eleverne udvikler erkendelse og fantasi [...]”
(Folkeskolens Formål).

Men også PLC skal formidle kulturtilbud til børn og unge (jf. Bekendtgørelsen for PLC, §2, stk.2).

Forfatter Janus Kodal sætter eleverne på Bylderup skole, Aabenraa kommune, i gang med et skriveprojekt om sønderjysk dialekt.

Anbefalinger

Følgeforskningen mundede ud i fire anbefalinger:

1. Gør det til et fælles ansvar at planlægge, implementere og evaluere arbejdet med kunst og kulturformidling på tværs af professioner
2. Kvalificér den kunstneriske oplevelse
3. Sæt den kunstneriske oplevelse ind i en faglig og pædagogisk kontekst og tænk også i længere forløb
4. Skab trygge rum for både børn og voksne med mulighed for eksperimenter

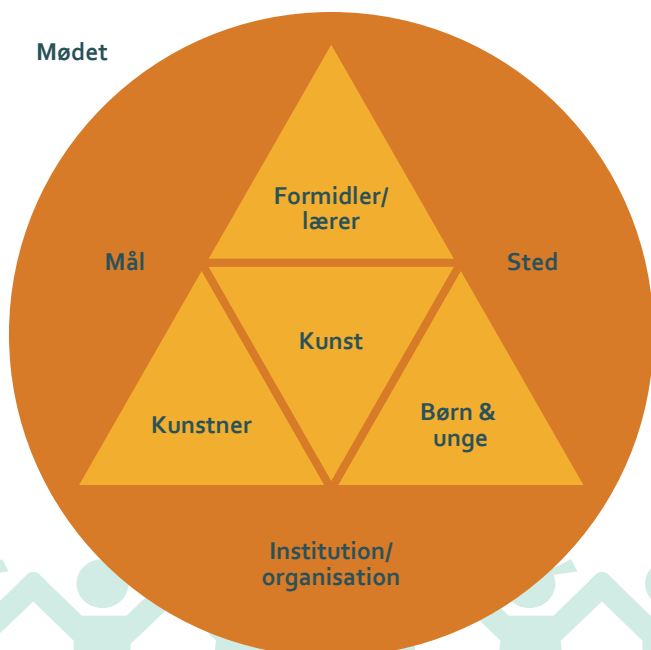

Skoleleder Lars Andersen sætter kulturformidling på dagsordenen i forbindelse med en pædagogisk dag på Fællesskolen Favrdal-Fjelstrup, Haderslev kommune.

Anbefaling 1

Gør det til et fælles ansvar at planlægge, implementere og evaluere arbejdet med kunst og kulturformidling på tværs af professioner

I tværfaglige arbejdsfællesskaber omkring kulturformidling opstår forskellige typer af møder, hvor relationen mellem kunst, børn, kunstnere og formidlere er i fokus. Modellen nedenfor viser, at alle parter nødvendigvis må medtænke hinanden, da de er gensidigt afhængige. Flere mål og midler kan tænkes og nås samtidig, og alle parter i mødet kan dermed lære noget og udvikle sig. Ikke kun børnene og de unge, men også kunstnerne og formidlerne.

Statens kunsthåndværk: 2015

Den gode kulturoplevelse skal forberedes grundigt i et samarbejde mellem PLC, ledelse, lærere og kunstnere. Alle skal føle medejerskab og forpligtelse i forhold til oplevelsen.

Jeppé Laier fra Teatercentrum styrer lærere og ledelse gennem forskellige faser i processen for at opnå en fælles forståelse for udmøntning af kulturformidling på skolen: Hvordan rammesætte, gennemføre og evaluere kunstneriske processer? Der skal laves aftaler om, hvem der gør hvad, og det er vigtigt at få øje på hinandens kompetencer. Samtidig må der udvikles et fælles sprog, hvormed man kan tale sammen om kunst og kultur.

Anbefaling 2

Kvalificér den kunstneriske oplevelse

Den kunstneriske oplevelse skal kvalificeres, og dette kan ske gennem grundig forberedelse inden den kulturelle oplevelse og efterfølgende opfølgning.

Lærerne må derfor have redskaber til at forberede og samle op på oplevelsen. Hvad kan man fx spørge om, når eleverne kommer tilbage fra en forestilling? Her kan PLC-medarbejdere bidrage med værktøjer - også med det formål at styrke sammenhængen mellem kunst og læring.

Samarbejdet skal gerne give anledning til at skolen går fra blot at modtage "kulturelle pakkøløsninger" til at PLC-medarbejdere i et samarbejde med kunstnere og kolleger kan skabe større bredde til skolens varierede, innovative og kreative læringsmiljø.

Skolerne videndeler erfaringer og gode idéer til afslutningskonferencen for projekt Oplevelser og udtryk i nuet.

Anbefaling 3

Sæt den kunstneriske oplevelse ind i en faglig og pædagogisk kontekst og tænk også i længere forløb

“Skralde-Samba” - eleverne på Arden Skole, Mariagerfjord kommune, har fremstillet instrumenter og kostumer af genbrugsmaterialer i forbindelse med et projekt om affaldssortering.

Længerevarende projekter, som bliver sat ind i den kontekst, som skolen i forvejen er optaget af, og som der kan arbejdes med over tid, er også en måde, hvorpå den kunstneriske oplevelse kan kvalificeres. Længere forløb giver større mulighed for at eksperimentere, prøve af og redesigne forløb - både kunstnerisk og didaktisk. Det giver samtidig mulighed for tættere samarbejde med kunstnerne, fordi man møder de samme mennesker mange gange.

På Rolf Krake Skolen, Holstebro kommune, blev Oplevelser og udtryk kædet sammen med skolens scienceprofil og arbejdet med de 17 verdensmål i samarbejde med teatergruppen Altamira Studio Teater. Eleverne viser her, hvordan miljø og bæredygtighed kan omsættes kropsligt.

Anbefaling 4

Skab trygge rum for både børn og voksne med mulighed for eksperimenter

For nogle børn og voksne kan det være svært og grænseoverskridende at skulle deltage aktivt i kreative processer med kunstnere. Derfor bliver det vigtigt, som en del af forberedelsen, at få skabt et trygt rum, der giver elever og lærere mod til at eksperimentere og kaste sig ud i det ukendte.

Et fortælleforløb med Anette Jahn fra Måle Fortælleteater skulle vise sig også at ryste lærergruppen på Løjt Kirkeby Skole, Aabenraa kommune, sammen. Selvom forløbet for nogle var grænseoverskridende, kom fortællearrangementet næsten til at fungere som en slags teambuilding, der rustede lærerne til selv at kaste sig ud på gulvet. Som lærer er det vigtigt at være en god rollemodel, også når det handler om at kaste sig ud i kreative processer sammen med kunstnere.

Levende
Musik i Skolen

